

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

**DOTYCZĄCY WNĘTRZ SZKOŁY MUZYCZNEJ I i II STOPNIA IM. BRONISŁAWA
RUTKOWSKIEGO PRZY UL. JÓZEFIŃSKIEJ 10 W KRAKOWIE**

**ETAP 1 - REMONT KONSERWATORSKI CZĘŚCI KONDYGNACJI PIWNIC W
BUDYNKU SZKOŁY MUZYCZNEJ**

**ETAP 2 - REMONT CZĘŚCI KONDYGNACJI PARTERU I 1 PIĘTRA W BUDYNKU
SZKOŁY MUZYCZNEJ**

Kraków 16.10.2018

Opracował: mgr Mariusz Ratajczyk
ul. Krowoderska 39/25
31-141 Kraków
nr dypl. ASP 5106
tel. +48 501 418 404

SPIS TREŚCI

I.	OPIS INWENTARYZACYJNY OBIEKTU.....	3
II.	OPIS FORMALNO-STYLISTYCZNY.....	3
III.	HISTORIA OBIEKTU.....	4
IV.	BUDOWA TECHNOLOGICZNA.....	4
V.	STAN ZACHOWANIA	5
VI.	PRZYCZYNY ZNISZCZEŃ.....	5
VII.	WNIOSKI I ZAŁOŻENIA KONSERWATORSKI.....	6
VIII.	PROPONOWANE POSTĘPOWANIE KONSERWATORSKIE.....	8
IX.	PROPONOWANE MATERIAŁY	9
X.	FOTOGRAFIE.....	10
XI.	ZAŁĄCZNIKI.....	20

I. OPIS INWENTARYZACYJNY OBIEKTU

- MIEJSCOWOŚĆ: Kraków
- LOKALIZACJA: ul. JÓZEFIŃSKA 10
- INWESTOR: SZKOŁA MUZYCZNA I i II STOPNIA IM. BRONISŁAWA RUTKOWSKIEGO, UL. JÓZEFIŃSKA 10, 30-529 KRAKÓW
- NR WPISU DO REJESTRU ZABYTEKÓW M. KRAKOWA: A-456 z 26.IV.1968
- RODZAJ I TYTUŁ OBIEKTU: BUDYNEK SZKOŁY MUZYCZNEJ I i II STOPNIA
- CZAS POWSTANIA: 1838-1847
- MATERIAŁ I TECHNIKA WYKONANIA: budynek murowany z cegły na podmurówce kamiennej, tynkowany, malowany

Inwestor zakłada przeprowadzenie prac w dwóch etapach:

Etap I – remont piwnic

Etap II – stolarka drzwiowa i parkiet w korytarzach

II. OPIS FORMALNO-STYLISTYCZNY

Remontowany budynek zlokalizowany jest na działce nr przy ul Józefińskiej 10-12 w Krakowie i stanowi fragment pierzei ulicy Józefińskiej. Budynek posiada dwie kondygnacje nadziemne oraz częściowe podpiwniczenie. W roku 2010 został częściowo rozbudowany oraz zaadaptowano poddasze na pomieszczenia użytkowe. Budynek przekryty jest dachem dwuspadowym o konstrukcji drewnianej więźby z kalenicą równoległą do ul. Józefińskiej. Dach pokryty jest blachą tytanowo-cynkową w kolorze grafitowym. Od strony podwórka znajdują umieszczono lukarny. Obecnie budynek jest użytkowany i pełni funkcję szkoły muzycznej I i II stopnia. Budynek przy ul Józefińskiej 10-12 wpisany jest do rejestru zabytków pod numerem A-456 z dnia 26 kwietnia 1968r. Znajduje się również na obszarze układu urbanistycznego dawnego miasta Podgórze, wpisanego do rejestru zabytków pod numerem A-608, decyzją z dnia 26 października 1981 r. oraz na obszarze uznanym za pomnik historii "Kraków - historyczny zespół miasta" , zarządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Opis elewacji frontowej

Fasada dwukondygnacyjna, dwunastoosiowa, niesymetryczna, z prostokątnym ryzalitem. Murowana z cegły, tynkowana, zamknięta uproszczonym belkowaniem z gładkim fryzem i wydatnym, profilowanym gzymsem koronującym. Ryzalit nieznacznie wysunięty, zwieńczony trójkątnym przyczółkiem. Gzyms wieńczący przyczółek powtarza profilowanie koronującego. Do pierwotnego, symetrycznego układu w końcu XIX w. dobudowano pięcioosiowy budynek od strony zachodniej. Parter z wysokim,

prostym cokołem mieszczącym okienka piwniczne. Cokół tynkowy zaakcentowany cokolikiem z piaskowca karpackiego. Dolna kondygnacja rozczłonkowana rodzajem płytkiego "arkadowania" zdobionego motywem prostokątnych 'boni' uzyskany przez graficzne nacięcie powierzchni tynku. W nieznacznie cofniętych wnękach poniżej arkad umieszczone okna. Wejście do sieni znaczne cofnięte względem lica fasady, podniesione ponad poziom chodnika o wysokość cokołu dostępne poprzez lastrykowe stopnie ujęte w prostokątne obramienie utworzone przez kanelowane filary o palmetowych kapitelach oraz dekorowane nadproże. Drzwi wejściowe drewniane, dwuskrzydłowe, płycinowe. Sto arka dębowa: wymieniona lub poddana renowacji w 1995 roku. Po obu stronach obramienia osadzone w ścianie dwie kamienne tabliczki numeryczne. Poniżej tabliczki numerycznej po lewej stronie typowa lampa orientacyjna oraz współczesna tabliczka z numerem domu. Dodatkowo na elewacji budynku umieszczono dwie pamiątkowe tablice metalowe. Parter wydzielony jest skromne profilowanym gzymsem kordonowym stanowiącym oparcie dla wysokiego, uproszczonego cokołu piętra: zamkniętego gzymsem pełniącym jednocześnie funkcję ławy podokiennej. Powyżej przyziemia elewacja gładko tynkowana. Okna ujęte w prostokątne, tynkowe opaski. Gzymsy oraz nadokienniki ofasowane blachą. Ryzalit piętra artykułowany pilastrami o uproszczonych bazach: gładkich trzonach i palmetowych kapitelach. Okna drewniane, skrzynkowe: dwudzielne, w obrębie parteru ośmiopolowe ze śłemeniem w połowie wysokości, w obrębie I piętra 10 polowe ze śłemeniem na 3/5 wysokości. Stolarka malowana w kolorze ciemny brąz. Okienka piwniczne zamknięte drzwiczkami z blachy, pomalowanymi na kolor jasnoszary.

III. HISTORIA OBIEKTU

Obecny budynek przy ul. Józefińskiej 10-12 wzniesiony został w latach 1838-1847 jako klasycystyczny, siedmioosiowy, jednopiętrowy budynek mieszkalny, typowy dla ówczesnej zabudowy Podgórze. W roku 1872 r. dom został odkupiony przez gminę i zaadaptowany na szkołę. W końcu XIX w. budynek rozbudowano w kierunku wschodnim, w związku z jego adaptacją na siedzibę utworzonego w Podgórzu Starostwa. Prawdopodobnie ujednolicono wówczas fasady, która została wydłużona o pięć osi i przebudowano dach. Później kilkakrotnie adaptowano wnętrze budynku na potrzeby kolejnych użytkowników. W latach 1968-1974 budynek zaadaptowano na Szkołę Muzyczną, zmodernizowano instalacje wod.-kan., c.o. elektryczną, wymieniono stolarkę. W 1982 r. dach pokryto blachą, wymieniono rynny, rury spustowe i studzienki ściekowe. W 1993 wyremontowano kominy i więźbę, wykonano prace związane z osuszaniem murów od strony podwórza oraz od budynku przylegającego od strony wschodniej. W 1995 r. wyremontowano stolarkę drzwi wejściowych, zaś w roku 1997 przeprowadzono remont dachu i rynien.

IV. BUDOWA TECHNOLOGICZNA

Budynek murowany jest z cegły łączonej zaprawą wapienną, tynki wapienne i cementowo-wapienne. Stropy w poziomie piwnic, pięter, spoczników klatki schodowej

wykonano jako sklepienia ceglane oraz lokalnie w postaci sklepień odcinkowych Część stropów wyższych kondygnacji - belkowa, drewniana. Pokrycie dachu - blacha układana na deskowaniu ażurowym, więźba drewniana. Posadzka w piwnicy z płytek gresowych. Ściany piwnic wyrównane gładzią gipsową na starym tynku i malowane emulsją akrylową, lamperie farbą olejną. Drzwi współczesne.

Na korytarzach parteru i piętra parkiety. Stolarka drzwi płycinowa, sosnowa, będąca kopią oryginalnej stolarki, wymieniona w latach 70/80-tych XX w. Fabryczne drzwi bezstylowe z lat 70-tych. Współczesne drzwi płycinowe, stylizowane na historyczne oraz współczesne techniczne drzwi akustyczne.

V. STAN ZACHOWANIA

PIWNICE

Stan zachowania tynków na ścianach piwnicy jest zły. Widoczne są liczne uszkodzenia powierzchni ścian. W pasie cokołu pojawiły się wysolenia oraz złuszczenia warstw malarskich, gładzi gipsowej i tynku. Zawilgocenie ścian sprzyja również rozwojowi mikroorganizmów, które wegetując na powierzchni tynku przyspieszają jego erozję. W wielu miejscach na niedawno naprawionych powierzchniach – szpachlowanych i pomalowanych - widoczne są nowe wykwyty soli, pęcherze oraz plamy. Korytarze i pomieszczenia piwnic są ogrzewane.

STOLARKA W KORYTARZACH

Drzwi dwuskrzydłowe, płycinowe z lat 70/80-tych wykonane z miękkiego drewna noszą ślady licznych uszkodzeń i napraw. Jednoskrzydłowe drzwi bezstylowe są wielokrotnie lakierowane i także noszą ślady uszkodzeń. Ze względu na funkcję sal przeznaczonych do lekcji muzyki, drzwi są wygłuszone od wewnątrz tapicerką ze skaju. Parkiety w korytarzach mają wytartą warstwę lakieru, są rozeschnięte, wypaczone i skrzypią podczas chodzenia. W celu wygłuszenia skrzypienia parkiety przykryte są wykładziną.

VI. PRZYCZYNY ZNISZCZEŃ

PIWNICE

Zniszczenia ścian piwnic powstały w wyniku podciągania kapilarnego wilgoci z gruntu. Fundamenty nie posiadały izolacji przeciwwodnej. Dopiero podczas ostatniego remontu elewacji wykonano izolację pionową. Jednak brak przepony poziomej powoduje, iż woda gruntowa podciągana jest kapilarami i niesie ze sobą ku górze roztwory soli, które krystalizują w mikroporach warstwy przypowierzchniowej powodując z czasem ich rozsadzanie. Widoczne jest to w postaci osypywania się materiału. Zjawisko krystalizacji soli w mikroporach tynku powyżej posadzki jest widoczne we wszystkich pomieszczeniach piwnic.

STOLARKA W KORYTARZACH

Uszkodzenia mechaniczne w wyniku normalnego użytkowania.

VII. WNIOSKI I ZAŁOŻENIA KONSERWATORSKIE

Biorąc pod uwagę pogarszający się stan techniczny oraz szczególnie uwypuklony zły stan estetyczny w kontekście nowo odrestaurowanych elementów budynku, konieczne jest przeciwdziałanie dalszej degradacji, przywrócenie walorów estetycznych pomieszczeń i poprawienie funkcjonalności przy szczególnych wymogach akustycznych jakie konieczne są w szkole o profilu muzycznym.

PIWNICE

W celu zabezpieczenia dolnych partii muru przed wilgocią podciąganą kapilarnie proponuje się wykonanie poziomej izolacji przeciwwodnej metodą iniekcji. Jednocześnie proponuje się usunięcie do wys. ok 1.8 m zawilgoconych i zasolonych tynków wapienno-cementowych oraz ich wymianę na tynki renowacyjne.

Iniekcja przeciw wilgoci podciąganej kapilarnie polega na nasączeniu pasa muru w całym jego przekroju takim środkiem, który spowoduje zahamowanie kapilarnego transportu wilgoci.

Preparat iniekcyjny można stosować w murach o stopniu zawilgocenia 45-75% bez wstępnego osuszania muru. W przypadku wyższego zawilgocenia, konieczne jest wstępne osuszenie muru w strefie iniekcji (najlepiej gorącym powietrzem). Przed zastosowaniem właściwego preparatu iniekcyjnego, wypełnia się większe pustki i rysy w murze. Należy to zrobić, ponieważ właściwy preparat czynny powinien rozprzestrzenić się w kapilarach, a nie wypełnić pustki w strukturze muru. W przeciwnym razie nie osiągniemy zamierzonego efektu. W przypadku murów o grubości do 60 cm otwory wierci się z jednej strony muru, a końce otworów powinny być oddalone o 5-10 cm od przeciwległej powierzchni. W murach o szerokości powyżej 60 cm otwory wierci się na głębokość 2/3 grubości muru, najlepiej z obydwu stron. Otwory rozmieszcza się w jednym szeregu (odstęp między ich środkami wynosi 10-12,5 cm) lub w dwóch szeregach (szereg otworów górnych musi być przesunięty o połowę odstępu w stosunku do szeregu otworów dolnych). Pionowy odstęp między górnym a dolnym szeregiem nie może przekraczać 8 cm. Średnica otworów zależy od sposobu wtłaczania preparatu iniekcyjnego – w przypadku iniekcji bezciśnieniowej powinna wynosić 30 mm, przy iniekcji ciśnieniowej z reguły 10-20 mm. Generalnie, zaleca się nachylenie pod kątem 25°, tak aby otwory przechodziły przez co najmniej jedną warstwę spoiny. W cienkich murach otwory należy wiercić bardziej stromo (do 40°), w grubych bardziej płasko.

Iniekcję bezciśnieniową wykonuje się, wlewając preparat „mokre na mokre” i uzupełnia tak długo, aż nastąpi całkowite nasycenie muru. Zaleca się stosować przy tym specjalne pojemniki dozujące, umożliwiające lepszą kontrolę nasączania muru.

Jeszcze lepsze efekty daje iniekcja ciśnieniowa – wtłaczanie preparatu pod ciśnieniem 5-10 atmosfer przez pakery niskociśnieniowe umieszczone w otworach iniekcyjnych.

Bardzo dobre efekty daje też iniekcja niskociśnieniowa w systemie REMMERS Kiesol przy zastosowaniu preparatu Kiesol C w postaci kremu aplikowanego za pomocą pistoletu do mas uszczelniających.

Dopiero po wykonaniu prac izolacyjnych i osuszeniu muru można przystąpić do wykonania tynków renowacyjnych.

Tynk renowacyjny wchłania wilgoć znajdującą się w murze i oddaje ją do otoczenia pod postacią pary wodnej, jednocześnie magazynując w sobie szkodliwe sole. Wykonanie wtórnych izolacji w zawilgoconym i zasolonym obiekcie zapobiega dalszemu zwiększeniu zawilgocenia i zasolenia muru, nie usuwa jednak soli zawartych w murze. Wiadomo także, że tradycyjne tynki cementowe, cementowo-wapienne, wapienne czy gipsowe nie nadają się do stosowania na zawilgoconych i zasolonych murach. Przy renowacji zawilgoconych i zasolonych ścian istotne jest, żeby stosować nie pojedynczy tynk renowacyjny, lecz system tynków renowacyjnych, którego składniki cechują się odpowiednimi parametrami, są ze sobą kompatybilne i spełniają wymóg odporności na sole, jest to jeden z najistotniejszych parametrów odróżniających tynk renowacyjny od tynku tradycyjnego. Badania tego parametru zgodnie z wymogami WTA pozwalają na stwierdzenie, że tynk renowacyjny jest ok. 240 razy bardziej odporny na sole od tradycyjnego tynku na bazie spoiw cementowo-wapiennych.

Bardzo istotnym elementem jest również zastosowanie powłoki malarskiej o wysokiej paroprzepuszczalności. Dotychczasowo stosowane w obiekcie olejne lamperie blokowały możliwość odparowania wilgoci ze ściany co powodowało jej złuszczenie i przyspieszoną korozję tynku. Powłoki malarskie muszą charakteryzować się odpowiednio wysoką paroprzepuszczalnością (stosuje się farby silikatowe, silikonowe, wapienne; niedopuszczalne są wymalowania emulsyjne, olejne, tapety, okładziny ceramiczne).

STOLARKA W KORYTARZACH

Z uwagi na zły stan techniczny drzwi płycinowych z lat 70/80-tych XX w. wykonanych z miękkiego drewna, mających słabe parametry akustyczne proponuje się zastąpienie ich nowymi drzwiami płycinowymi wykonanymi z twardego drewna z odwzorowaniem formy płycin i profilowania listew.

Bezstylowe drzwi do klas z lat 70/80-tych XX w. proponuje się zastąpić nowoczesnymi drzwiami akustycznymi w nawiązaniu do wymienionych już w części klas podczas ostatniego remontu.

Parkiety w korytarzach na parterze i pierwszym piętrze są bardzo zużyte, rozeschnięte i skrzypiące co bardzo przeszkadza podczas prowadzenia lekcji muzyki, w związku z tym proponuje się ich przełożenie lub wymianę na nowy, dębowy parkiet, klejony do podłoża oraz olejowany.

VIII. PROPONOWANE POSTĘPOWANIE KONSERWATORSKIE

PIWNICE

1. Odbicie tynków na ścianach do wys. ok. 1,8 m.
2. Usunięcie zniszczonych spoin na głębokość 2 cm i wypełnienie otwartych spoin zaprawą REMMERS Grundputz.
3. Wywiercenie otworów w ścianach w dwóch rzędach (głębokość otworu powinna być o ok. 2 cm mniejsza od grubości muru).
4. Uszczelnienie powierzchni ścian od krawędzi posadzki do wys. 30 cm powyżej wywierconych otworów szlamem uszczelniającym REMMERS Sulfatexschlämmme w systemie REMMERS Kiesol (spryskać podłoże preparatem Kiesol, nanieść pędzlem szlam Remmers Sulfatexschlämmme, następnie nanieść drugą warstwę szlamu).
5. Odpylenie otworów (przy pomocy sprężonego powietrza).
6. Wypełnienie otworów preparatem iniekcyjnym REMMERS Kiesol C.
7. Zamknięcie otworów zaprawą REMMERS Grundputz.
8. Wykonanie tynków renowacyjnych np. w systemie tynków renowacyjnych firmy Remmers:
 - nałożenie kryjąco obrzutki REMMERS Vorspritzmörtel na ostatnią, jeszcze świeżą warstwę szlamu uszczelniającego REMMERS Sulfatexschlämmme
 - nałożenie tynku podkładowego REMMERS Grundputz, w warstwie o grubości co najmniej 15 mm
 - nałożenie tynku renowacyjnego REMMERS Sanierputz Spezial
9. Wykonanie malowania ścian farbą do wnętrz o wysokiej paroprzepuszczalności np. KEIM Innotop lub KEIM Optil.

STOLARKA W KORYTARZACH

Drzwi

1. Wykonanie nowych drzwi z twardego drewna na wzór istniejących, z odwzorowaniem formy płycin i profilowania listew, lakierowanych na kolor brązowy.
2. Demontaż starych drzwi.
3. Montaż nowych drzwi na obiekcie.

Parkiety – konserwacja wg wytycznych lub wymiana na nowy

1. Demontaż klepek.
2. Przygotowanie podłoża
3. Ułożenie starych klepek na kleju do parkietów.
4. Usunięcie powłoki starego lakieru metodą mechaniczną poprzez cyklizowanie

5. Wykonanie wstawek drewnianych i uzupełnień szpachlówką nitrocelulozową w miejscach ubytków i uszkodzeń.
6. Precyzyjne wyrównanie powierzchni uzupełnień poprzez szlifowanie papierami ściernymi.
7. Nałożenie wosku koloryzującego OSMO Teak w celu ujednolicenia koloru parkietu.
8. Nałożenie twardego wosku olejnego OSMO zabezpieczającego powierzchnię drewna parkietu.

Rozwiązania kolorystyki zostaną wcześniej uzgodnione w porozumieniu z Małopolskim WOZU w Krakowie.

IX. PROPONOWANE MATERIAŁY

Proponuje się zastosowanie materiałów i technologii firm REMMERS i KEIM, renomowanych producentów w branży konserwatorskiej. Dopuszcza się zastosowanie analogicznych technologii i materiałów innych wiodących firm produkujących materiały konserwatorskie np. OPTOLITH, STO, TUBAG, BAYOSAN, KABE itp.

X. FOTOGRAFIE

Fot. 1
Kraków, ul. Józefińska 10 – piwnica, stan zachowania.
Fot. M. Ratajczyk 09.2018

Fot. 2
Kraków, ul. Józefińska 10 – piwnica, stan zachowania.
Fot. M. Ratajczyk 09.2018

Fot. 3
Kraków, ul. Józefińska 10 – piwnica, stan zachowania.
Fot. M. Ratajczyk 09.2018

Fot. 4
Kraków, ul. Józefińska 10 – piwnica, stan zachowania.
Fot. M. Ratajczyk 09.2018

Fot. 5
Kraków, ul. Józefińska 10 – piwnica, stan zachowania.
Fot. M. Ratajczyk 09.2018

Fot. 6
Kraków, ul. Józefińska 10 – piwnica, stan zachowania.
Fot. M. Ratajczyk 09.2018

Fot. 7
Kraków, ul. Józefińska 10 – piwnica, stan zachowania.
Fot. M. Ratajczyk 09.2018

Fot. 8
Kraków, ul. Józefińska 10 – piwnica, stan zachowania.
Fot. M. Ratajczyk 09.2018

Fot. 9
Kraków, ul. Józefińska 10 – parter, stolarka sosnowa z lat 70-tych wzorowana na oryginalnej, stan zachowania.
Fot. M. Ratajczyk 09.2018

Fot. 10
Kraków, ul. Józefińska 10 – parter, stolarka sosnowa z lat 70-tych wzorowana na oryginalnej, stan zachowania.
Fot. M. Ratajczyk 09.2018

Fot. 11
Kraków, ul. Józefińska 10 – parter, stolarka sosnowa z lat 70-tych
wzorowana na oryginalnej, stan zachowania.
Fot. M. Ratajczyk 09.2018

Fot. 12
Kraków, ul. Józefińska 10 – parter, bezstylowe drzwi z lat 70-tych,
stan zachowania.
Fot. M. Ratajczyk 09.2018

Fot. 13
Kraków, ul. Józefińska 10 – parter, stolarka z lat 70-tych
I nowe drzwi akustyczne, stan zachowania.
Fot. M. Ratajczyk 09.2018

Fot. 14
Kraków, ul. Józefińska 10 – parter, parkiet, stan zachowania.
Fot. M. Ratajczyk 09.2018

XI. ZAŁĄCZNIKI

Mariusz Ratajczyk – kopia dyplomu

   (podpis posiadacza dyplomu) Nr <u>5106</u> (numer dyplomu) MEN - I - 3 SW ZG Pol. Śl. z. 171/97	<p style="text-align: center;">AKADEMIA SZTUK PIĘKNYCH IM. JANA MATEJKI W KRAKOWIE</p> <p>WYDZIAŁ <u>KONSERWACJI I RESTAURACJI DZIEŁ</u> <small>nazwa jednostki organizacyjnej uczelni</small> <u>SZTUKI</u></p> <p style="text-align: center;"> D Y P L O M</p> <p>Pan(i) <u>MARIUSZ RATAJCZYK</u> <small>imię i nazwisko</small></p> <p>urodzony(a) dnia <u>5 CZERWCA 1970 R.</u></p> <p>w <u>KRAKOWIE</u></p> <p>odbył(a) studia wyższe <u>1991 - 1997</u></p> <p>na kierunku <u>KONSERWACJA I RESTAURACJA</u> <u>DZIEŁ SZTUKI</u></p> <p>w zakresie <u>KONSERWACJI RZEźBY</u></p> <p>z wynikiem <u>BARDZO DOBRYM</u></p> <p>i uzyskał(a) w dniu <u>7 LISTOPADA 1998 R.</u></p> <p>tytuł <u>MAGISTRA SZTUKI W ZAKRESIE KONSERWACJI</u> <u>I RESTAURACJI RZEźBY</u></p> <p> <small>Rektor</small></p> <p> <small>Rektor</small></p> <p style="text-align: center;"> KRAKÓW dnia <u>10.12.1998 R.</u></p>
---	--